

AUTORITNÍ ZÁZNAM – OSOBY A RODY

- Než začnete tvořit nový autoritní záznam, zkontrolujte, zda již neexistuje. Pokud ano, převezměte jej a je-li třeba, doplňte informace do polí 386, 678 \$b a \$u, 680, 856 a 3XX dle následujícího manuálu. V případě zjištění chyby v hlavním záhlaví (podoba jména, životní data) tento údaj neopravujte, ale konzultujte s KNM2, zda podáme návrh na opravu Národní autority.
- Autoritní záznamy musí splňovat požadavky na minimální záznam, které stanovuje Národní knihovna ČR. V případě nejasností jsou manuály NK ČR k dispozici na adrese:

<http://authority.nkp.cz/jmenne-autority/metodicke-materialy/metodika-jmena-cvicne-2/>

<http://authority.nkp.cz/jmenne-autority> - rozcestník

<http://authority.nkp.cz/jmenne-autority/informativni-materialy/zkratky-cirkevnych-radu/view> - zkratky církevních řádů

- Záznamy navíc musí obsahovat pole definovaná KNM, tj. pole 386 a 680 a 856
- Interpunkci neuvádíme, program Verbis ji doplňuje při kontrole polí – **před uložením záznamu je nutné kliknout na „Kontrola polí“ a kontrolu odsouhlasit!**
- Předdefinované slovníky vám ve webovém formulíři eVerbis nabídne roletka, ve Verbis klávesa F9 či dvojklik v příslušném podpoli.
- Věcné a geografické autority vybírejte z příslušných autoritních bází, které se v tom poli nabízí.
- **o** – pole je opakovatelné/ **no** – pole není opakovatelné
- **p** – povinný údaj / **a** – údaj je povinný, pokud je zjistitelný / **n** – nepovinný údaj
- Příklady jsou uváděny ve formě, která se liší od oficiálně používaného způsobu zápisu podpolí. V tomto materiálu po identifikátorech, které označují podpole, vždy následuje mezera (např. *\$a Univerzita Karlova*, nikoli *\$aUniverzita Karlova*). Důvodem je lepší přehlednost takto zapsaných příkladů.

Pole	Popis	Tvorba	o/no	p/a
001	Identifikační číslo	automaticky	no	p
003	Identifikátor kontrolního čísla	automaticky	no	p
005	Datum posledního zpracování	automaticky	no	p
008	Údaje pevné délky	předdefinováno	no	p
040	Zdroj katalogizace	předvyplněno	no	p
046	Speciální kódovaná data	Skryté pole, zobrazí se při přetažení záznamu z NA	o	p
100	Záhlaví - osobní jméno		no	p
400	Odkaz VIZ - jméno osoby	\$b výběr termínu	o	a
500	Odkaz VIZ TĚŽ - jméno osoby	výběr autority	o	a
368	Jiné související informace		o/no ¹	a
370	Související místo	výběr autority	o/no ¹	a
372	Oblast působnosti	výběr autority	o/no ¹	n
373	Afiliace	výběr autority	o/no ¹	a
374	Povolání	výběr autority	o/no ¹	a
375	Pohlaví	výběr termínu	o/no ¹	a
377	Související jazyk	výběr termínu	o/no ¹	a
386	Creator/Contributor Characteristics	výběr autority	o/no ¹	a
665	Odkaz na historii záhlaví		no	n
670	Zdroj nalezených informací	výběr fráze	o	p
675	Negativní zdroj	výběr fráze	no	n
678	Biografické nebo historické údaje		o	p
680	Obecná poznámka - PROVENIO	výběr fráze	o	a
856	Elektronické umístění a přístup	výběr termínu	o	p
998	Šifra zpracovatele		no	p

Poznámka 1: pole 372 – 377 je opakovatelné pouze v případě, kdy jsou uvedeny časové údaje v podpolích \$s a \$t. Jinak je pole neopakovatelné a jednotlivá podpole se opakovaně zapisují v rámci jednoho pole.

KONTROLNÍ POLE

001, 003, 005 – kontrolní číslo a datum – tvoří se automaticky

008 Údaje pevné délky (NO)

Pole obsahuje 40 znakových pozic, které poskytují informace o záznamu jako celku nebo o specifických aspektech záhlaví 100 a směřování odkazů 400 a 500.

Pole je předdefinováno v šabloně.

008 050601/n/aznnnaabn-----n-a/a-----

040 Zdroj katalogizace (NO)

U nově zakládaných záznamů v podpoli \$a uveďte siglu své instituce. Pokud jen doplňujete údaje, uveďte siglu své instituce do podpole \$d (modifikující autorita).

040 \$a ABA001\$b cze \$d ABH303 \$e rda

046 Speciální kódovaná data (O) – tvoří se automaticky při stahování nebo odsouhlasení autority z NA

ZÁHLAVÍ

100 Záhloví – osobní jméno (NO)

Pole 100 se používá k vytvoření hlavního (autoritního) záhlaví, ostatní záhlaví jsou vedlejší.

Indikátory

1. indikátor: typ osobního jména

0 Jméno se uvádí pod rodným/křestním jménem

1 Jméno se uvádí pod příjmením nebo jménem, které je možno za příjmení považovat

3 Vstupní prvek je zapsán pod jménem rodu/rodiny

2. indikátor: nedefinován

Některá jména neznají rozdělení jméno-příjmení, uvádíme je pak buď v přímém pořadí jako jeden celek a píšeme indikátor s hodnotou 0, nebo považujeme jejich druhé (příp. jiné) jméno formálně za příjmení a píšeme hodnotu 1. Záleží na tom, v jakém řazení je jméno obecně nejpoužívanější.

100 0# \$a Klaret

100 1# \$a Berka z Dubé, Lev Burian

100 3# \$a Netvorští z Březí (rod)

Podpole

a Osobní jméno (NO)

b Římské číslice (NO)

c Doplnky ke jménu jiné než data (O)

d Data související se jménem (NO)

Obvyklé pořadí podpolí v autoritním záhlaví je: a – b – c – d.

\$a Osobní jméno

Za osoby považujeme nejen reálné lidské osoby, ale i postavy jmenované v posvátných a apokryfních knihách, fiktivní a legendární postavy a postavy jiného než lidského původu. (RDA 9.0).

Jméno osoby se určí takové, pod kterým je osoba obecně běžně známa, na základě těchto zdrojů v pořadí podle důležitosti (RDA 9.2.2.2):

- preferovaný pramen popisu ve zdrojích spojovaných s osobou (*t. j. v dílech osoby nebo v dílech, v nichž se o osobě pojednává*),
- další údaje ve zdrojích spojovaných s osobou,
- příručkové prameny.

Pokud se jméno osoby vyskytuje ve více než jednom jazyce, zvolí se jméno, které koresponduje s jazykem většiny zdrojů. (RDA 9.2.5.2).

Existují dvě výjimky:

*Řecká a latinská forma jména versus forma jména v jiných jazycích

Pokud se jméno osoby vyskytuje v řecké nebo latinské formě jména a rovněž v rodném či adoptovaném jazyce, zvolí se forma jména nejčastěji se vyskytující v příručkových pramenech.

*Standardní počestěná forma jména

Pokud je osoba uvedena pod rodným jménem a/nebo pod jiným slovem či frází spojenou s osobou (tj. ne pod příjmením nebo pod šlechtickým titulem), zapíše se česky, pokud získala v českých pramenech standardní počestěnou formu. Jedná se především o svaté, papeže, panovníky, latinské antické autory, řecké a orientální starověké a středověké osoby a různé osobnosti mezinárodního významu, příp. osoby těžko geograficky zařaditelné a fiktivní postavy.

V případě pochybností se použije rodný nebo adoptovaný jazyk osoby nebo latina.

Pokud se jméno osoby skládá z více částí, výběr pořadatele záhlaví vychází z příručkových pramenů, vydaných v jazyce osoby nebo země, kde žije či působí (RDA 9.2.2.4).

Prakticky to znamená, že **autoritní záhlaví přebíráme z jednotlivých národních agentur** (u nelatinkových písem s příslušnou transkripcí). Angloamerické autory přebíráme z Library of Congress, německé z Deutsche Nationalbibliothek atd. Není přípustné přejmout např. záhlaví ruského autora z americké knihovny.

U českých šlechticů by měla autoritní podoba jména vycházet z publikace: **Mašek, Petr: Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti, 2008-2010.**

Comenius, Johann Amos – jméno vyskytující se v některých dílech autora.

Komenský, Jan Amos - jméno vyskytující se v některých dílech autora a v referenčních pramenech.

Jde o českého autora, jehož jméno se v jeho dílech a referenčních zdrojích objevuje v české a latinské formě. Do autoritního záhlaví přejmeme jméno nejčastěji se vyskytující v příručkových pramenech.

100 1 \$a Komenský, Jan Amos

400 1 \$a Comenius, Johann Amos

Jména rodů a rodin

U jmen rodin a šlechtických a panovnických rodů, známých pod českou variantou jména, vyhledatelnou v příručkových a jiných pramenech (mj. i časopisecké a novinové články), použijeme českou formu jména. Ostatní jména uvádíme ve tvaru a jazyce originálu. Do závorek za jméno uvedeme kvalifikátor „rod“ pro jméno šlechtického nebo panovnického rodu, nebo „rodina“ pro jméno současné rodiny, příp. pro jméno starší rodiny, která není šlechtická ani panovnická.

České rody prioritně ověřujeme v Mašek, Petr: *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti*. Vyd. 1. Praha: Argo, 2008-2010

Tvary českých jmen:

1) Jména, pro něž je možné použít koncovku –ovi i –ové:

Koncovku -ovi mají příjmení, označující rodinu (Vejvodovi)

Koncovku -ové mají rody (Černínové)

2) U jmen, která mají formu přídavného jména, se použije 1. pád mn. č., vytvořený přímo z daného jména (Hrušíňští, Smiřičtí ze Smiřic)

100 3 \$a Lobkowiczové (rod)
100 3 \$a Kinští (rod)
100 3 \$a <<ze >>Sovince (rod)
100 3 \$a Sásánovci (rod)
100 3 \$a Künigl-Ehrenburg (rod)
100 3 \$a Mielničtí (rodina)
100 3 \$a Taussigovi (rodina)
100 3 \$a Cousteau (rodina)
100 3 \$a Widerhofer (rodina)

\$b Římské číslice (NO)

Pole obsahuje římskou číslici samotnou nebo s další částí rodného/ křestního jména. Používá se jen pro záhlaví s tímto druhem jména (tzn. indikátor s hodnotou 0). Součástí číslice je vždy tečka.

100 0 \$a Gustav \$b II. Adolf, \$c švédský král, \$d 1594-1632
100 0 \$a Sixtus \$b IV., \$c papež, \$d 1414-1484

Ve speciálním případě, kdy římskou číslici obsahuje šlechtické jméno, jehož vstupním prvkem je rodová příslušnost a indikátor má hodnotu 1, číslici zapíšeme do **podpole \$c**.

100 1 \$a <<z >>Rožmberka, Jan, \$c II., \$d asi 1434-1472
100 1 \$a <<z >>Hradce, Jindřich, \$c IV., \$d 1442-1507

\$c Doplnky ke jménu jiné než data (O)

Doplnky se přidávají ke jménům jen tehdy, jsou-li s ním pevně svázány. Povinné jsou v autoritním záhlaví u nejvyšších panovnických a církevních hodností. Ostatní případy je třeba posoudit podle následujících pravidel.

Církevní hodnosti

Nejvyšší titul v křesťanské církevní hierarchii – **papež, antipapež** – se uvádí v doplňku v autoritním záhlaví vždy a má přednost před ostatními doplňky.

Doplnění „**biskup**“ a další vysoké církevní hodnosti (**arcibiskup, opat, abatyše, kardinál, metropolita**) se použije v případě, že je osoba identifikována pouze osobním jménem (tj. nikoli příjmením) (RDA 9.4.1.7).

Má-li osoba více titulů, použije se v autoritním záhlaví ten nejvyšší (ostatní tituly je možné uvést v poli 368 v podpoli \$d).

K titulu biskupa, arcibiskupa a patriarchy se připojuje jméno poslední diecéze.

100 0 \$a Hormisdas, \$c papež, \$d -523
100 0 \$a Gundulf, \$c rochesterský biskup, \$d 1024-1108
100 0 \$a Bessarion, \$c kardinál, \$d asi 1389-1472
100 0 \$a Hatto \$b I., \$c mohučský arcibiskup, \$d asi 850-913
100 0 \$a Mlada, \$c abatyše, \$d činná 10. století

100 0 \$a Jan, \$c Očko z Vlašimi, kardinál, \$d -1380

400 0 \$a Jan \$c Očko z Vlašimi, pražský arcibiskup, \$d -1380 \$0 o

Křesťanští svatí

Slovo „svatý“ se připojí ke jménu křesťanského světce, pokud zároveň nezastával úřad papeže či panovníka (král, císař). V takovém případě se použije doplněk „svatý“ v odkazované formě jména, zatímco v autoritním záhlaví je zapsán doplněk vladařský (RDA 9.19.1.2.4).

Pokud však světec zastával jiný úřad, použije se v autoritním záhlaví doplněk „svatý“ a zbylé tituly, pod nimiž je obecně známý (např. arcibiskup, opat), se umístí do odkazu (pole 400). Vyskytnou-li se výjimečně dva světci stejného jména bez životních dat, použije se druhý, rozlišovací doplněk, je-li k dispozici. Oba doplňky se zapíší do jednoho podpole, odděleny čárkou, první v pořadí je „svatý“.

Tvary jména prioritně ověřujeme v publikaci:

Schauber, Vera – Schindler, Hanns Michael: *Rok se svatými*. Kostelní Vydří : Karmelitánské nakladatelství, 2002.

100 0 \$a Kristina, \$c svatá, \$d -303

100 0 \$a Jan, \$c Nepomucký, svatý, \$d asi 1340-1393

100 0 \$a Bruno, \$c z Querfurtu, svatý, \$d asi 974-1009

400 0 \$a Bruno, \$c z Querfurtu, \$c arcibiskup, \$d asi 974-1009

100 0 \$a Alexandr, \$c svatý, voják

100 0 \$a Alexandr, \$c svatý, mučedník

Doplněk zaznamenáme i v poli 368 \$c. V záhlaví (pole 100) je doplněk v jednotném čísle, v poli 368 v množném (výraz „světci“ a „svěťice“).

100 0 \$a Vojtěch, \$c svatý, \$d asi 955-997

368 \$c světci

Tituly panovníků, jejich manželek a dětí a šlechtické tituly

Do doplňku zapíšeme titul panovníka a název příslušného státu nebo národa. Uvádíme jen nejvyšší tituly a ty, které panovník používá. Starší a méně významné tituly neuvádíme (je možné je uvést v poli 368 v \$d). Nepřipojují se přívlastky spojované se jménem, jejich místo je v odkazech. V odkazované formě pak již neuvádíme tituly.

100 0 \$a Přemysl Otakar \$b I., \$c český král, \$d asi 1155-1230

100 0 \$a Boleslav \$b III., \$c polský kníže, \$d 1085-1138

400 0 \$a Boleslav, \$c Křivoústý, \$d 1085-1138

Ke jménu manžela (manželky) osoby s nejvyšší panovnickou hodností v rámci státu nebo národa zapíšeme jeho (její) titul, za nímž následuje výraz „choť“ a jméno osoby panovníka (panovnice) s nejvyšším titulem a jeho (její) příslušnost ke státu nebo národu.

100 0 \$a Johana, \$c královna, choť Filipa I., kastilského krále, \$d 1479-1555

400 0 \$a Johana, \$c Šílená, \$d 1479-1555

Za jméno dítěte nebo vnuka (vnučky) osoby s nejvyšší panovnickou hodností se do podpole \$c zapíše titul, jehož je dítě nositelem, a teritoriální příslušnost. Je-li dítě nositelem titulu „princ“ („princezna“) bez teritoriální příslušnosti, připojíme k tomuto titulu další titul spojený se jménem, je-li tato osoba jeho nositelem. Pokud osoba žádný další titul nevlastní, bude v podpoli \$c za výrazem princ (princezna) následovat výraz syn (vnuk, dcera, vnučka) a jméno osoby panovníka (panovnice) s titulem a příslušností ke státu nebo národu.

100 0 \$a Alexandra, \$c princezna, vnučka Jiřího V., anglického krále

100 0 \$a Helena, \$c bavorská princezna, \$d 1834-1890

Řádové zkratky

Řádová příslušnost se do hlavního záhlaví může zapisovat, pokud je uvedena na titulním listě. Jinak se zapisuje v odkazované podobě jména (pole 400). Podoba řádových zkratek musí vycházet z manuálu NK: <http://autority.nkp.cz/jmenne-autority/informativni-materialy/zkratky-cirkevnic-radu/view>.

100 1 \$a Balbín, Bohuslav, \$c SI, \$d 1621-1688

100 1 \$a Franz, Bedřich, \$d 1796-1860

400 1 \$a Franz, Bedřich, \$c OPraem, \$d 1796-1860

Doplňek označující místo původu, bydliště, povolání nebo jinou charakteristiku u jmen neobsahujících příjmení

U jmen zapsaných v přímém pořadí pod křestním jménem (první indikátor 0) zapíšeme do doplňku v podpoli c takovýto přídomek v jazykové mutaci příslušné ke křestnímu jménu.

100 0 \$a Jan, \$c ze Žatce, \$d asi 1360-asi 1414

100 0 \$a Jeroným, \$c Pražský, \$d asi 1380-1416

Zápis některých českých šlechtických jmen

Je-li vstupním prvkem rodová příslušnost s předložkou, píšeme oba prvky v přímém pořadí a předložku (a mezeru mezi předložkou a jménem) vyčleníme z abecedního řazení pomocí ostrých závorek. Zamezíme tím pro češtinu nepřírozené jazykové situaci, kdy by bylo skloňované jméno odtrženo od předložky.

100 1 \$a <<z>>Pernštejna, Polyxena, \$d 1567-1642

100 1 \$a <<z>>Rožmberka, Vilém, \$d 1535-1592

!!! Nikoli:

~~*100 1 \$a Pernštejna, Polyxena z, \$d 1567-1642*~~

~~*100 1 \$a Rožmberka, Vilém z, \$d 1535-1592*~~

Výrazy označující rodinný vztah a následující za příjmením

Výrazy označující rodinný vztah typu jr., sr., ml., st., apod. a číslovky (např. III.) nacházející se za příjmením a vyskytující se ve zdrojích spojovaných s osobou, se považují za součást příjmení. (RDA 9.2.2.9.5), uvádí se vždy a to ve tvaru v jakém se ve zdroji vyskytují.

Kvalifikátory u postav jmenovaných v posvátných a apokryfních knihách, u fiktivních a legendárních postav a u postav jiného než lidského původu

Kvalifikátor je u těchto postav povinnou součástí záhlaví. Zapiše se do kulatých závorek, v jednotném čísle, s malým prvním písmenem, od \$a není oddělen čárkou. Zvolíme jej podle typu postavy na základě jedné z těchto kategorií:

- Fiktivní postavy
- Legendární postavy
- Mytologické postavy
- Bozi, bohyně a božstva
- Postavy jmenované v posvátných a apokryfních knihách
- Reálné postavy nelidského původu

100 0 \$a Ferda Mravenec \$c (fiktivní postava)

100 0 \$a Přemysl \$c Oráč (legendární postava)

100 0 \$a Odysseus \$c (mytologická postava)

100 0 \$a Perun \$c (slovanský bůh)

100 0 \$a Abraham \$c (biblická postava)

\$d Data související se jménem (NO)

Do tohoto pole zapisujeme životní data osoby. Pokud nejsou známa, můžeme zaznamenat období činnosti. Datace formou století je vždy spojena s frází činný.

Způsob zápisu dat:

I. Životní data

1. Je znám pouze rok narození

\$a Franzini, Giovanni Antonio, \$d 1559-

2. Je znám pouze rok úmrtí

\$a Burger, Vojtěch, \$d -1732

\$a Otto, \$c zbraslavský opat, \$d -1314

3. Jsou známy roky narození a úmrtí

\$a Dobrovský, Josef, \$d 1753-1829

5. Roky narození a/nebo úmrtí jsou nejisté nebo v rozpětí několika let

nejistý rok narození:

\$a Ebelmann, Johann Jacob, \$d asi 1570-

nejistý rok úmrtí:

\$a Brandis, Moritz, \$d -asi 1504

nejistý rok narození, jistý rok úmrtí:

\$a Tvrdý, František Xaver, \$d asi 1760-1827

jistý rok narození, nejistý rok úmrtí:

\$a Monnet, Charles, \$d 1732-asi 1808

roky narození i úmrtí nejisté:

\$a Vodňanský, Jan, \$d asi 1460-asi 1534

6. Výraz př. Kr. se používá pro data z předkřesťanské éry a uvádí se na konci data nebo každého data v rámci časového rozpětí této éry. Výraz po Kr. se používá, pokud data zasahují obě éry:

\$a Dionysios Thrax, \$d asi 70 př. Kr.-10 př. Kr.

II. Období činnosti

Období činnosti osoby zaznamenáme pouze v případě, kdy nejsou známa životní data (životní data, včetně neúplných či nejistých, mají vždy přednost před obdobím činnosti).

Nepoužíváme pro 20. a 21. století.

1. Rok činnosti

Samostatný rok "činnosti" se může použít pouze ve zvláštních případech – např. jestliže zdroj sám stanoví datum tímto způsobem nebo pokud se v případě dané osoby vyskytuje jedna publikace (nebo určitá událost), o níž je známo, že je jediná nebo zásadní vzhledem k danému roku. Nejčastěji jde o vydání jediné publikace.

\$a Adlington, William, \$d činný 1566

2. Rozpětí let činnosti

\$a Adlerhold, Germanus, \$d činný 1687-1739

Nezapisujeme přibližnost dat činnosti „činný asi 1687–1739“, ale vždy pouze „činný 1687-1739“ (samotná formulace činný znamená přibližnost vymezeného časového intervalu ve vztahu k životním datům). Nejistotu ohledně let činnosti lze vyjádřit v poznámce.

3. Století činnosti (roky činnosti jsou neznámé)

\$a Pavel, \$c z Janovic a Vimperka, \$d činný 14. století

4. Činnost v obou stoletích

\$a Mistr litoměřického oltáře, \$d činný 15. století-16. století

ODKAZY

400 Odkaz viz – osobní jméno (O)

Toto pole obsahuje nepreferovanou (vyloučenou) formu jména osoby nebo rodu (např. jinojazyčnou variantu jména, chybnou, ale používanou formu jména apod.) a směřuje ji na autoritní záhlaví v poli 100.

Na odkazy viz nejsou navázány žádné bibliografické záznamy

Indikátory a podpole viz pole 100.

\$w Řídící podpole (NO)

Přináší doplňkové informace o záhlaví. **Klikněte dvakrát na podpole a vyberte ze seznamu příslušný písmenný kód. V poli je na prvním místě.**

Seznam hodnot tohoto podpole, které se používají v případě personálních autorit:

a = dřívější záhlaví

b = novější záhlaví

d = akronym (Nezaměňovat akronym a iniciálové zkratky. Zkratka se skládá z jednotlivých písmen (ČR), která se jednotlivě vyslovují (ČéEr), zatímco akronym se skládá z počátečních písmen (UNESCO) a vyslovuje se jako jedno souvislé slovo. Lze jej použít např. v případech jako: *vipr – Vítězslav Praks*, *AON – Alfréd Otto Nedbal*)

r = označení vztahu v podpoli \$i

\$i Instrukční fráze (NO)

Je vázáno na použití kódu r v podpoli \$w. Klikněte dvakrát na podpole a vyberte ze seznamu příslušné slovní označení (frázi).

skutečné jméno

církevní jméno

jméno získané sňatkem

jméno za svobodna

pseudonym

společný pseudonym

světské jméno

skutečné jméno

Pokud je za autoritní formu jména zvolen pseudonym(y) a osoba nepoužívá své skutečné jméno v roli tvůrce či přispěvatele, zaznamená se skutečné jméno jako odkaz viz (v případě více pseudonymů ke každému z nich).

100 1 \$a Vrchlický, Jaroslav, \$d 1853-1912

400 1 \$w r \$i skutečné jméno \$a Frída, Emil, \$d 1853-1912

církevní a světské jméno

Pokud je za autoritní formu jména zvoleno církevní jméno, zaznamená se světské jméno jako odkaz viz. A naopak, pokud je v záhlaví světské jméno, zaznamená se jako odkaz viz jméno církevní.

100 0 \$a Klement \$b VIII., \$c papež, \$d 1536-1605

400 1 \$w r \$i církevní jméno \$a Aldobrandini, Ippolito, \$d 1536-1605

dřívější a pozdější jméno

Pokud je za autoritní formu jména zvoleno jméno, které osoba používala po změně jména, zaznamená se jméno, které osoba používala před změnou jména jako odkaz viz a naopak.

100 1 \$a <<z >>Rožmberka, Perchta, \$d 1429-1476

400 1 \$w r \$i jméno získané sňatkem \$a <<z >>Lichtenštejna, Perchta, \$d 1429-1476

Alternativní jazyková forma jména (RDA 9.2.3.9)

Pokud je za autoritní formu jména zvoleno jméno, které má jednu či více alternativních jazykových forem, zaznamenáme je jako odkazy viz. Patří sem jména v jiném jazyce či pravopise, různá transliterace, ale i nepatrně pozměněná jména či jména vzniklá tiskovou chybou. Při záznamu alternativní jazykové formy jména je nezbytné uvést podpole **\$2 Jazyk katalogizace a záhlaví**.

100 0# \$a Karel \$b II., \$c anglický a skotský král, \$d 1630-1685

400 0# \$a Charles \$b II., \$c king of Great Britain, \$d 1630-1685 \$2 czeeng

Další odkazy viz

Do této skupiny odkazů patří zejména příjmení nebo dynastická jména panovníků a svatých, kteří jsou v záhlaví uvedeni pod rodným jménem, úplnější forma jména a rozdílné vstupní prvky záhlaví pro jména obsahující složená příjmení a prefixy.

100 0 \$a Napoleon \$b I., \$c francouzský císař, \$d 1769-1821

400 1 \$a Bonaparte, Napoleon, \$d 1769-1821

100 0 \$a Terezie \$c z Lisieux, svatá, \$d 1873-1897

400 1 \$a Martin, Marie Françoise Thérèse, \$c svatá, \$d 1873-1897

100 1 \$a Wilde, Oscar, \$d 1854-1900

400 1 \$a Wilde, Oscar Fingal O'Flahertie Wills, \$d 1854-1900

\$2 Jazyk katalogizace a záhlaví (NO)

V případě tvorby odkazu v jiném jazyce, než je ten původní, je třeba uvést do podpole \$2 kód jazyka katalogizace (tj. „cze“) a jazyka záhlaví (např. eng, ger ad.)

Vyvolat podpole pravým tlačítkem a dát Zobrazit skryté podpole \$2. Výběr jazyků na rozklik podpole.

100 0# \$a Karel \$b II., \$c anglický a skotský král, \$d 1630-1685

400 0# \$a Charles \$b II., \$c king of Great Britain, \$d 1630-1685 \$2 czeeng

500 Směrování odkazu viz též – osobní jméno (O)

Toto pole obsahuje další jméno osoby používané pro publikační činnost. Odkazy viz též odkazují z jednoho autoritního záhlaví na jiné. Vytváříme je pro osoby s více než jednou identitou (RDA 9.2.2.8). Jedná se o tyto případy:

- osoba užívá jeden nebo více pseudonymů
- osoba užívá své skutečné jméno a jeden nebo více pseudonymů
- několik autorů používá společný pseudonym
- autor propůjčuje své jméno jinému autorovi, který např. nemohl publikovat

Pro vysvětlení vzájemných vztahů mezi autoritním záhlavím a odkazy viz též, zejména u „českých“ korporací, se doporučuje použít poznámku v poli 665.

- **posloupnost tiskařského rodu** - Odkazy VIZ TÉŽ (pole 500, 510) lze provázat následovníky a předchůdce. V poli 665 formou poznámky pak specifikujeme jejich vztah. Uvádíme takto pouze bezprostředního předchůdce a bezprostředního pokračovatele pro zachycení posloupnosti tiskařské činnosti příslušné tiskařské dílny.

665 \$a Předchůdce: \$a Pokračovatel: \$a Spolupráce s: \$a Faktor:

VÍCE VIZ V MANUÁLU „TISKAŘI A TISKARNY“

Autoritní záznam na pseudonym autora zakládáme pouze tehdy, když ho potřebujeme, tj. **existuje alespoň jeden bibliografický záznam, který by bylo možné na nové záhlaví napojit.**

Ve všech ostatních případech **můžeme doplnit jako odkaz viz (pole 400).**

Pokud zpracováváme publikaci, kterou autor napsal pod pseudonymem, jenž v bázi AUT figuruje pouze jako odkaz viz, je **nezbytně nutné** založit nový autoritní záznam na tento pseudonym a na stávající záznam poslat návrh opravy se změnou odkazu viz na odkaz viz též.

Na rozklik podpole / lupu v podpoli \$a stáhnout autoritu pro osobu nebo rod. Pokud autorita neexistuje, vytvořte jí a odkažte záznamy na sebe navzájem.

100 1 \$a Němotová, Věra, \$d 1917-2012

500 1 \$w v \$a Vavřincová, Fan, \$d 1917-2012

500 1 \$w v \$a Lorencová, Anna, \$d 1917-2012

ÚPLNÉ VĚCNÉ ODKAZY

Pole 3XX slouží k zaznamenání identifikačních údajů (geografických, oborových, profesních, jazykových a dalších) spojených s osobou. Při jejich tvorbě obecně vycházíme z biografické poznámky (pole 678), kde jsou tyto údaje uvedeny formou volné věty.

Platí pro všechna pole 3XX:

- **není definován žádný indikátor**
- **není stanovena žádná interpunkce (pole ani podpole nejsou oddělována žádnými interpunkčními znaménky)**
- **pole je opakovatelné pouze v případě, kdy jsou uvedeny časové údaje (\$s a \$t). Jinak je pole neopakovatelné a jednotlivá podpole se (opakovaně) zapisují v rámci jednoho pole.**

368 Jiné související informace o osobě (O)

Podpole:

\$a Typ korporace (O) – DRUHY KNIHOVEN – PŘESUNUTO DO POLE 386 !!!

\$c Jiné označení osoby (O)

\$d Titul osoby (O)

\$s Počáteční datum rozmezí (NO)

\$t Konečné datum rozmezí (NO)

\$c Jiné označení osoby

Do tohoto podpole zaznamenáváme označení pro svaté (výraz „světci“ a „svěťice“) a charakterizující označení pro postavy jmenované v posvátných a apokryfních knihách, fiktivní a legendární postavy a postavy jiného než lidského původu.

Údaje se vybírají ze souboru věcných autorit na rozklik /lupu u příslušného podpole.

100 0 \$a *Vojtěch*, \$c *svatý*, \$d *asi 955-997*

368 \$c *světci*

100 0 \$a *Fénix* \$c *(mytologická postava)*

368 \$c *mytologické postavy* \$c *bájná stvoření* \$c *ptáci*

\$d Titul osoby

Do tohoto podpole zaznamenáváme panovnické a šlechtické tituly, církevní a jiné náboženské hodnosti, čestné a další hodnosti, včetně iniciál a/nebo zkratk označujících akademický titul nebo členství v organizaci. Je vhodné zaznamenat je zejména tehdy, když nejsou součástí záhlaví a odkazů.

Údaje se přebírají ve tvaru, v jakém se nacházejí v jakémkoliv zdroji bez místního přívlastku.

100 1 \$a *Kempen von Fichtenstamm, Johann Franz*, \$d *1793-1863*

368 \$d *General* \$d *Feldmarschall* \$d *Freiherr*

100 1# \$a *Hannl, Václav Řehoř*, \$d *-1718*

368 \$d *JUD. Regiarum Appelationum Consilarii*

100 I# \$a Kinský, Václav Norbert Oktavián, \$c hrabě, \$d 1642-1719 \$7 jo2018987065

368 \$dPrezident rady nad apelacemi \$s1688 \$t1690

368 \$dCísařský tajný rada \$s1690

368 \$dNejvyšší zemský komorník \$s1696 \$t1704

368 \$dNejvyšší kancléř Království českého \$s1705 \$t1711

Pokud dotyčná osoba zastávala v průběhu života více (či dokonce mnoho) postů, snažit se formulovat poznámku co nejstručněji a jednotlivé funkce vypsát v poli 368 v podobě, jak se vyskytují v dokumentu i s daty. Zrovna tak místa působení v poli 370, či vazby na instituce, v nichž působil v poli 373. A do pole 374 pak z autoritního rejstříku ony tituly vybrat.

100 I# \$a Ebersbach, Andreas, \$d 1554-1629

368 \$d Abbas Teplensis \$s 1599 \$t 1629 368

368 \$d OPraem

370 \$b Teplá, Cheb, Česko \$c Česko \$f Teplá, Cheb, Česko

372 \$a katoličtí duchovní

373 \$a Premonstráti \$a Klášter premonstrátů (Teplá, Cheb, Česko)

374 \$a opati

678 0 \$a Narodil se v roce 1554 a zemřel 3.7.1629, pohřben v kolegiálním a farním kostele Zvěstování Panny Marie v Teplé (Česko). Člen řádu premonstrátů. V letech 1599 až 1629 opatem premonstrátského kláštera v Teplé.

Podoba řákových zkratk musí vycházet z manuálu NK: <http://authority.nkp.cz/jmenne-authority/informativni-materialy/zkratky-cirkevnych-radu/view>.

370 Související místo (O)

Do tohoto pole zaznamenáváme město, oblast nebo stát spojený s místem narození, úmrtí, bydlištěm nebo identitou osoby.

Pokud se k počátečnímu a konečnému datu vztahují různá místa, pole se opakuje.

Údaje se vybírají ze souboru věčných autorit na rozklik / lupu u příslušného podpole.

Podpole:

a Místo narození (NO)

b Místo úmrtí (NO)

c Související země (O)

f Jiné související místo (O)

s Počáteční datum rozmezí (NO)

t Konečné datum rozmezí (NO)

V podpoli \$a (místo narození) a v podpoli \$b (místo úmrtí) uvádíme vždy obec/město (nikoliv zemi či stát). U českých autorů doplníme vždy, pokud je známo. Do podpole \$c uvádíme pouze zemi/stát s jakou je osoba spojována. U českých autorů je povinné. Historický název země (např. Rakousko-Uhersko) se nesmí psát do podpole \$c související země, ale do podpole \$f místo pobytu.

Do podpole \$f uvádíme jakékoliv jiné místo (obec, město, oblast, kraj, provincii, menší správní jednotku než je stát) spojené s osobou. U českých autorů můžeme uvést místo bydliště či jiné místo, s nímž je osoba spojena (např. u regionálních autorů).

V případě záznamu vlastníků knih v projektu Provenio vytvoříme nové pole 370 a do podpole \$f uvedeme lokaci knihovny. Vždy uvádíme časové rozpětí (byť přibližné) v podpolích \$s a \$t (jejich výskyt podmiňuje zobrazení v mapě knižních celků-<http://provenio.cz/places-history/>). Pole v případě potřeby opakujeme. Můžeme zde uvést i souřadnice GPS (nachází-li objekt mimo katastr dohledatelné obce, nebo pokud již objekt v současnosti neexistuje).

A pro jednoznačné odlišení pole 370 pro tahání dat do mapy proveniencí, **vyplňte podpole \$9 heslem PROVENIO.**

100 1 \$a Hannl, Václav Řehoř, \$d -1718
370 \$b Vídeň, Rakousko \$f Praha, Česko

100 1# \$a Crato von Crafftheim, Johannes,\$d 1519-1585

368 \$a šlechtické knihovny

370 \$a Wroclaw\$b Wroclaw\$c Polsko

370 \$f Wroclaw\$f 51°06'39.4"N 17°02'02.3"E\$c Polsko\$s 1550\$t 1580\$9PROVENIO

370 \$f Szczytna\$f 50°24'47.0"N 16°26'50.1"E\$c Polsko\$s 1581\$t 1583\$9PROVENIO

370 \$f Wroclaw\$f 51.1263600N, 16.9780311E\$c Polsko\$s 1584\$t 1585\$9PROVENIO

370 \$cČesko\$fSedlec u Kutné Hory\$s1142\$t1783\$9PROVENIO

372 Oblast působnosti (O)

Do tohoto pole zaznamenáváme oblast působnosti, expertní oblast atd., jíž se osoba věnuje, nebo věnovala.

Pokud je známo povolání autora, ve kterém je publikačně činný, je vhodné je uvést v poli 374 a v poli 372 blíže specifikovat oblast jeho zájmu.

Údaje se vybírají ze souboru věcných autorit na rozklik / lupu příslušného podpole.

Podpole:

a Oblast působnosti (O)

s Počáteční datum rozmezí (NO)

t Konečné datum rozmezí (NO)

100 1# \$a Rosa, Esther, \$d činná 1619-1672

372 \$a vydavatelská činnost \$a tiskařství

374 \$a tiskaři \$s 1619 \$t 1672

678 \$a Německá tiskařka a nakladatelka činná ve Frankfurtu nad Mohanem (Německo) v letech asi 1619 až 1672. Vdova po tiskaři Jonasovi Rosovi (-asi 1620).

373 Afilice (O)

Do tohoto pole zaznamenáváme informace o skupině či instituci, s níž je osoba spojována. Pole 373 vytváříme v případě, kdy je osoba s činností korporace významně či dlouhodobě spojena.

Údaje se vybírají ze souboru korporativních autorit na rozklik příslušného podpole.

Podpole:

- a Afiliace (O)
- s Počáteční datum rozmezí (NO)
- t Konečné datum rozmezí (NO)

100 I \$a Balbín, Bohuslav, \$d 1621-1688
373 \$a Jezuité

374 Povolání (O)

Do tohoto pole zaznamenáváme informace o povolání či zaměstnání, v němž osoba pracuje či pracovala. Údaje zaznamenáváme v genderově správné podobě, tedy např. „historici“ pro muže a „historičky“ pro ženy.

Údaje se vybírají ze souboru věcných autorit na rozklik /lupu příslušného podpole.

Podpole:

- a povolání (O)
- s počáteční datum rozmezí (NO)
- t konečné datum rozmezí (NO)

100 I# \$a Rosa, Esther, \$d činná 1619-1672
374 \$a tiskařky

375 Pohlaví (O)

Do tohoto pole zaznamenáváme informace o pohlaví, včetně případných dat při změně pohlaví.

Hodnotou tohoto pole je buď výraz žena, nebo muž. Pole založíme vždy, pokud je pohlaví osoby známo.

Vyberte ze seznamu příslušný písmenný kód.

377 Související jazyk (O)

Do tohoto pole zaznamenáváme jazyk(y), který(é) osoba publikačně používá.

Nezaznamenáváme jazyky, kterými autor vládne a jejichž znalost uvádí na svých osobních stránkách či jinde.

Vyberte z nabídky příslušný písmenný kód.

386 Creator/Contributor Characteristics = Charakteristika tvůrce/příspěvatele (PROVENIO)

\$a Výraz tvůrce/příspěvatele (O) – DRUHY KNIHOVEN (PROVENIO)

Zde zaznamenáváme druh knihovny **podle základní typologie** a též podle **odbornosti jejího majitele**. Klikněte dvakrát na podpole \$a a vyberte z autoritního fondu příslušný termín:

- měšťanské knihovny
- šlechtické knihovny
- církevní knihovny
- knihovny institucí

- muzejní knihovny
- školní knihovny

Poté pole zopakujeme a vybereme druh knihovny **podle odbornosti jejího majitele.**

- divadelní knihovny
- geologické knihovny
- hudební knihovny
- lékařské knihovny
- právnické knihovny
- technické knihovny
- vojenské knihovny
- zemědělské knihovny
- ...

Dodržujte uvedenou terminologii (řetězec znaků), je na ní vázáno zobrazení příslušné ikony na mapě knižních celků.

*100 3# \$a Lobkowiczové (rod),
386 \$a šlechtické knihovny*

*100 1# \$a Crato von Crafftheim, Johannes, \$d 1519-1585
386 \$a šlechtické knihovny \$7ph664181
386 \$a lékařské knihovny \$7ph122510*

POZNÁMKY, ELEKTRONICKÉ UMÍSTĚNÍ A PŘÍSTUP

665 Odkaz na historii záhlaví (NO)

Pole se používá pro vysvětlení vzájemných vztahů jmen mezi autoritními záhlavími (pole 100 a 500). **V oblasti starých tisků lze využít pro zápis posloupnosti předchůdců a pokračovatelů v autoritních záznamech tiskařů.** Pokud záznam obsahuje více polí 500/510, použijeme podpole \$a opakovaně.

Indikátory nejsou definovány.

Podpole:

\$a Odkaz na historii záhlaví (O)

110 2 \$a Karel Jan Hraba, dědicové (firma : 1735-1738) \$7 ko2016899708

500 1 \$a Hraba, Karel Jan, \$d -1735 \$7 jo2009504106

500 1 \$a Strebel, Jan František, \$d činný 18. století \$7 jo2016899703

500 1 \$a Hraba, Jan Karel, \$d činný 1738-1790 \$7 xx0063696

665 \$a Předchůdce: Hraba, Karel Jan (-1735). \$a Pokračovatel: Hraba, Jan Karel (-1793). \$a Faktor: Strebel, Jan František, činný 18. století

670 Zdroj nalezených informací (O)

Všechny informace, použité v záznamu, by měly být podloženy zdroji, z nichž jsme údaje čerpali. V podpoli \$a citujeme zdroj, v podpoli \$b nalezený údaj.

Indikátory nejsou definovány

Podpole:

\$a Zdroj citace (NO)

\$b Nalezená informace (NO)

\$u Adresa elektronického zdroje (NO)

\$b Nalezený údaj - zde uvádíme údaj, který jsme ze zdroje převzali. **Vyplňování tohoto podpole je povinné.**

autoritní forma

datum narození

datum úmrtí

data (pokud oboje)

odkaz viz

odkaz viz též

biografické údaje (t. j. údaje identifikující osobu a zaznamenané v poli 678 a/nebo v polích 3XX)

Výběr ze slovníku F9, v případě přebírání více údajů z jednoho zdroje, ručně dopište.

\$a - Citace zdroje

U častých zdrojů (Knihopis, BCBT, KVK, Mašek) **možno použít zkratku dle manuálu NA ČR.**

Příklady citací různých typů dokumentů:

Některé často používané knižní zdroje je možné citovat zkratkou uvedenou v oficiálním seznamu zdrojů:

<http://authority.nkp.cz/jmenne-autority/zdroje/knizni-zdroje/>

Monografie

- 670 \$a Mašek, Petr: *Šlechtické rody v Čechách, na Moravě a ve Slezsku od Bílé hory do současnosti, 2008-2010*\$b autoritní forma
- 670 \$a Voit, Petr: *Encyklopedie knihy, 2006*\$b odkaz viz, biografické údaje

Článek

- 670 \$a Hrabina, Petr: *Rod Hrabina v nejstarších uchovaných dokumentech. In: Genealogické a heraldické informace 2005, Roč. 10 (25), (2006), s. 128-131*\$b odkaz viz
- 670 \$a Richterová, Alena: *Kniha návštěv pražské univerzitní knihovny 1782–1958. In: Knihovna – knihovnická revue, 22, 2011, 2, s. 71-84*\$b odkaz viz
- 670 \$a www(Skolková, Linda. *Ladislav Jan Živný. In: Ikaros). 2005, ročník 9, číslo 9, cit. 17.12.2015*\$b biografické údaje

Elektronické zdroje (kromě internetových)

- 670 \$a *Patrologia latina database [elektronický zdroj, CD-ROM]. 1995*\$b autoritní forma

Prameny

- 670 \$a Mesler, Antonius: *Manipulus Joseph Sapientiae & Sanctitatis spicis abundans, a fraternis Doctrinae Manipulis adoratus...Vetero-Pragae : Typis Haeredum Joannis Caroli Hraba, Inclyti Regni Boh. Stat. Typogr., [1735] (per Joannem Franciscum Strebel, Factorem)* \$b odkaz viz
- 670 \$a *DOCTORIS ILLVSTRIS ANDREAE DE RAMPINIS ISERNIENSIS...: Commentaria in usus et consuetudines feudorum..., (Na titulním listu rukopisné exlibris : Ex libris Wenceslai Gregorij Hannl JVD. R[egiarum] Appel[ationum]. Consil[iarii].). FRANCOFVRTI 1629* \$b odkaz viz, pole 368

Internetové zdroje

Při citování všech internetových zdrojů se do podpole \$a zapisuje datum navštívení webové stránky.

Zdroje uvedené v oficiálním seznamu zdrojů citujeme oficiální zkratkou zde uvedenou:

<http://authority.nkp.cz/jmenne-autority/zdroje/elektronicke-zdroje>

- 670 \$a *BNF, cit. 18. 2. 2015*
(oficiální zkratka pro Bibliothèque nationale de France)

Osobní stránky citujeme jako:

- 670 \$a *www(osobní stránka)*

Ostatní zdroje citujeme uvedením oficiálního, nezkráceného, názvu dané stránky:

670 \$a *www(CERL Thesaurus)*, cit. 16. 3. 2015

670 \$a *www(Wikipedia, the free encyclopedia)*, cit. 10. 4. 2015\$u

[https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDofie_Braniborsk%C3%A1_\(1568%E2%80%931622\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%BDofie_Braniborsk%C3%A1_(1568%E2%80%931622))

Osobní sdělení

Personální informace zjištěné osobním kontaktem (telefon, e-mail, osobní kontakt) citujeme jako „osobní sdělení“. Po čárce se zapisuje datum, kdy byla informace sdělena.

670 \$a *osobní sdělení*, cit. 16.12.2015\$b *biografické údaje*

\$u Adresa elektronického zdroje

Vždy uvádět stabilní permalink – nutno ověřit!

670 \$a *www(MZA - Sbírka matrik)*, cit. 22.12.2022 \$b *datum narození* \$u

<https://www.mza.cz/actapublica/matrika/detail/3057?image=216000010-000253-003370-000000-003159-000000-FM-B09420-00120.jp2>

V případě, že o tom majiteli nenajdete vůbec nic jiného než jeho podpis (razítko, exlibris...) v knize, můžete jako zdroj uvést knihu, ve které je to jméno uvedené. V případě, že máte v systému bibliografický záznam té knihy, tak ji přes pole 700, propojte s autoritním záznamem na majitele. Pak má pole 670\$a tuto podobu:

670 \$a *Epigrammata Graeca veterum elegantissima. (Na titulní straně vlastnický zápis Bernhard Damke Basileae A. Ch[risto] 1633)* -- *Friburgi Brisgoiae : Stephanus Melechus Gravius excudebat, 1544.* \$b *autoritní forma, datum činnosti*

670 \$a *Chelčický, Petr: Knihha Wykladuw Spasytedlnych na Cztenij Nedielnij celeho roku. (Na přední předsádce zápis "Leta Paňe 1836... koupil Martin Kauba Corporat".)* Praha, 1532.

675 Zdroj prověřovaný s negativním výsledkem (NO)

Důvod pro zápis zdrojů, v nichž jsme informaci nenalezli, nastává nejčastěji tehdy, když jde o důležitý zdroj, u něž by se dalo opodstatněně předpokládat, že v něm požadovanou informaci nalezneme. Ušetříme tím práci dalším katalogizátorům, kteří by mohli strávit zbytečný čas prohledáváním takových zdrojů.

Toto pole je neopakovatelné! Všechny negativní zdroje se píší do opakovatelných podpolí \$a v rámci jednoho pole. Tato podpole se od sebe oddělují středníky.

U častých zdrojů (Knihopis, BCBT, KVK, Mašek) **možno použít zkratku dle manuálu NA ČR.**

Indikátory nejsou definovány.

Podpole:

a Citace zdroje (O)

675 \$a *www(University of Edinburgh), cit. 20. 7. 2011;* \$a *LC (Names), cit. 12. 7. 2011*

678 Biografické nebo historické údaje (O)

Biografická poznámka obsahuje stručné informace o oboru působnosti a publikačních oborech autora, případně důležité údaje osobního charakteru.

Pole má pevně daný indikátor s hodnotou 0 na první pozici (biografický koncept).

Podpole

\$a Biografické nebo historické údaje (O)

Při konzultaci manuálu/formuláře s NPÚ, kde používají systém Tritius jsme zjistili, že v tomto poli používají podpole \$b pro zápis rozšiřujících biografických informací.

Rozhodli jsme se pro zavedení tohoto pole v PROVENIU i ve Verbis, protože to nakonec usnadní dohady, co vše o lidech do záznamu patří, a co už je zbytečné.

\$a = biografická poznámka dle doporučení NA (u zahraničních osob, které nejsou běžně známé, můžeme psát i data a místo narození a úmrtí)

\$b = informace navíc o jeho aktivitách zejména, co se týče knih

Forma poznámky

U českých autorů vypadá šablona poznámky takto:

Narozen(a).....v(e)....., zemřel(a).....v(e)..... Profese, specializace, publikační obory. Další podstatné informace.

678 0 \$a Narozen asi 1371 v Husinci u Prachatic (Česko), upálen 6.7.1415 v Kostnici (Německo). Profesor a rektor pražské univerzity, teolog, kazatel, hlavní představitel české reformace, jazykovědec, autor traktátů, polemik, listů a duchovních písní.

U zahraničních autorů nepíšeme do poznámky životní data. Na začátek poznámky uvedeme státní příslušnost (národnost) autora:

Státní/národnostní příslušnost, profese, specializace, publikační obory. Další informace.

678 0 \$a Německý teolog a filozof, člen řádu jezuitů.

Poznámku formulujeme stručně, výstižně a stylisticky správně. Jsou-li veškeré informace, které máme k dispozici, pouze autorovy publikace bez bližších údajů o něm, vycházíme při psaní poznámky ze samotné publikační činnosti.

Pro potřeby Provenia může být poznámka rozsáhlejší. Zejména pokud jsou známy nějaké informace o jeho knihách či knihovně.

100 1# \$a Crato von Crafftheim, Johannes,\$d 1519-1585

678 0# \$a Johannes Crato von Crafftheim studoval nejprve teologii ve Wittenbergu a posléze medicínu v Padově. Působil jako městský lékař ve slezské Vratislavi a jako osobní lékař tří císařů: Ferdinanda I., Maxmiliána II. a Rudolfa II. Maxmilián II. mu udělil palatinát (1568). \$b V roce 1581 se Crato odebral na odpočinek na své slezské panství Rückerts (Szczytna), kde nechal vystavět evangelický kostel a kam rovněž přestěhoval svou knihovnu. V roce 1583 se však opět stěhuje do Vratislavi a v závěru života pomáhal ošetřovat nemocné při morové epidemii. Svou odbornou činnost zasvětil především studiu morové nákazy a způsobu jejího šíření. Patřil k jedné z nejvýznamnějších osobností evropského humanismu.

Udržoval čilý korespondenční styk s ostatními evropskými humanisty a působil rovněž jako zprostředkovatel kontaktů mezi učiteli. \$u<http://provenio.cz/media-viewer?rootDirectory=68473#!?file=186612>

100 1 \$a Sessa, Melchiorre, \$d činný 1555-1566

678 0 \$a Italský nakladatel a tiskař z benátské tiskařské rodiny Sessa, druhý svého jména, syn Melchiorra Sessy sr., bratr Giovanniho Battisty jr. a Giovanniho Bernarda. Činný v Benátkách v letech 1555-1578, sám v letech 1565-1566, jinak se svými bratry nebo dalšími benátskými tiskaři (Domenico Nicolini da Sabbio, Francesco Rampazetto, Comin da Trino). (Rodinní příslušníci zmíněni kvůli přehlednosti ve stejných jménech.)

Jména rodů a rodin

U rodů vypadá šablona poznámky takto: Státní/územní příslušnost – titul rodu. Další informace.

100 3# \$a Nosticové (rod)

678 0# \$a Šlechtický rod z Horní Lužice, který se záhy rozšířil do Čech, Slezska a Polska. V Čechách získal rod z Nostic řadu držav především zásluhou Otty staršího z Nostic (1574-1631), který na císařské straně zastával po Bílé Hoře úřad německého vicekancléře v Českých zemích a zakoupil se na řadě panství. Zemřel bezdětný a jeho državy zdědil jeho synovec Jan Hartvík (1610-1683), zakladatel větve Nostic-Rieneck, který vystavěl rovněž palác na pražském malostranském Maltézském náměstí. Další významnou osobností v historii rodové linie Nostic-Rieneck byl hrabě František Antonín (1725-1794), významný osvícenec, mecenáš českých vzdělavců a vzdělanec. \$u

<http://www.provenio.net/PROVENIO/NOSTICKA/NOSTICOVE/knihovna.jpg>

U rodin je šablona poznámky tato: Státní příslušnost – profese – místo působení, příp. uvedení významného člena rodiny.

678 0 \$a Rodina italských knihtiskařů.

Stejně jako u osobních jmen, ani v případě českých rodů a rodin neuvádíme v poznámce státní příslušnost.

100 3 \$a Theimerovi (rodina)

678 0 \$a Rodina rychtářů v obci Samotičky na Olomoucku.

\$u Odkaz na online zdroj – portrét

Nejčastěji portrét osoby (nejvýznamnějšího člena rodu). **Je-li dohledatelný, vždy ho připojte.** Tento obrázek se v Proveniu zobrazuje nahoře hned pod názvem. (V případě použití www formuláře PROVENIO stažený obrázek přetáhněte myší do pole formuláře, systém ho uloží do db a vytvoří adresu do poldpole.)

680 Obecná poznámka – PROVENIO (O)

Pole 680 obsahuje údaje o knižních a jiných sbírkách popisované osoby, jejich lokaci a souvisejících provenienčních záznamech (rukopisná exlibris, razítka, vazby...). Z hlediska evidence proveniencí se jedná o nejdůležitější informace v záznamu.

\$a - Poznámka - vyplňujte vždy výběrem z nabízených frází. Jednotná a přesná forma obsahu je velmi důležitá (řetězec znaků), protože je fráze automaticky překládána do jiného jazyka.

- Charakteristika knižní sbírky
- Charakteristika nejčastějších provenienčních záznamů
- Charakteristika umělecké sbírky
- Charakteristika odborné sbírky
- Charakteristika dokumentární sbírky
- Lokace knižní sbírky
- Lokace dokumentární sbírky
- **Charakteristika odborného knižního fondu**

\$i - Popisný text - uvádějte vlastní informace týkající se složení, historie a rozsahu knižní (dokumentární, umělecké, odborné) sbírky vztahující se ke katalogizované osobě. Dále formy a podoby provenienčních záznamů typických pro katalogizovanou osobu a informace týkající se současného uložení a dostupnosti knižní sbírky vztahující se ke katalogizované osobě.

\$5 Kód instituce vložte ze slovníku frází (F9) příslušný kód, není-li tam, ručně doplňte.

\$9 – Provenio

Předvyplněno heslo, „**PROVENIO**“.

V případě opakování podpole, kdy se již samo nevyplní, vložte kód „**PROVENIO**“.

Pro každou frázi z podpole \$a, je třeba vytvořit celé pole 680, s příslušnými informacemi v podpoli \$i a podpolem \$5.

680 \$a Charakteristika knižní sbírky: \$i Po knihovně Johanna Cratona z Crafftheimu je Fischerova knihovna druhou nejpočetnější lékařskou knihovnou v Nostické knihovně v Praze. Z Fischerovy knihovny se dochovalo celkem 38 titulů ve 40 svazcích. Tvoří relativně pestrá skupinu skládající se z teologické, historiografické a v jednom případě též filologické literatury. \$5 CZ-PrLNM \$9 PROVENIO

680 \$a Charakteristika nejčastějších provenienčních záznamů: \$i Charakteristickým a jediným identifikovaným provenienčním záznamem Tobiase Fischera v knihách Nostické knihovny je dosti podrobné rukopisné exlibris uváděné vždy na titulním listu, které zaznamenává nejen jméno vlastníka knihy, ale rovněž místo a čas akvizice té které knihy. \$5 CZ-PrLNM \$9 PROVENIO

680 \$a Charakteristika odborného knižního fondu: \$i Lékařská literatura všeobecného rázu a se zvláštním zřetelem k moru. \$5 CZ-PrLNM \$9 PROVENIO

680 \$a Lokace knižní sbírky: \$i 40 svazků v Nostické knihovny v Praze (Knihovna Národního muzea). \$5 CZ-PrLNM \$9 PROVENIO

680 \$a Lokace knižní sbírky: \$i 15 svazků v Univerzitní knihovně ve Vratislavi \$5 BUWr \$9 PROVENIO

680 \$a Lokace knižní sbírky: \$i 1 svazek v Herzog August Bibliothek Wolfenbüttel. \$5 HAB \$9 PROVENIO

V případě restituovaných knihoven uvádějte při zápisu lokace **do závorky sousloví** „**soukromé vlastnictví**“.

680 \$a: Lokace knižní sbírky: \$i Zámecká knihovna Blatná (soukromé vlastnictví) \$9 PROVENIO

856 Elektronické umístění a přístup (O)

Indikátory

První indikátor: 4 HTTP

Druhý indikátor: nedefinován

Podpole:

\$3 Návěští

\$u Adresa elektronického zdroje

\$y Text odkazu

\$9 Provenio

\$3 - Návěští

Návěští nám říká, jaké údaje jsou v tomto poli uvedené. **Vyberte frázi ze seznamu: zdroj, portret** (krátce kvůli kódování), **fotografie, provenience, majitel**

zdroj = odkaz např. na katalog knihovny, kde jsou uloženy knihy uvedeného majitele, odkaz na www stránky korporace

portret = obrázek majitele jiný než v poli 678\$u

fotografie = pohled do interiéru/exteriéru knihovny

provenience = fotky provenienčních záznamů

majitel = další osoba nebo korporace uvedená v knize jako majitel knihy

\$u - Adresa elektronického zdroje

Podpole \$u obsahuje permanentní link webové stránky či zdroje obrázku (ať už vloženo klasicky či přes drag and drop).

Při použití fráze „majitel“ obsahuje podpole permanentní link na autoritní záznam v PROVENIU nebo autoritní bázi NKČR.

Vyhledáme záznam a převezmeme adresu uvedenou úplně dole pod záznamem v případě Provenia v rámečku, v případě NKČR v hranatých závorkách, nikoliv tu ve vyhledávacím řádku prohlížeče!

\$y – Text odkazu

Zde napíšeme text, který zastoupí internetový odkaz (a při kliknutí na něj se zobrazí odkazovaná stránka) nebo se zobrazí pod obrázkem.

Při použití fráze „majitel“ sem zapíšeme autoritní podobu jména z pole 100 včetně dat, jsou-li známa.

\$9 – Provenio

Při použití této fráze „majitel“ platí povinné použití podpole \$9 s defaultní hodnotou „PROVENIO“

V případě jiného obsahu pole 856 (zdroj, portrét, fotografie, provenience) podpole \$9 nevyplňujeme.

856 4# \$3 zdroj \$u<http://provenio.net/media-viewer?rootDirectory=136857#!?> \$yKnihovna Židovského muzea v Praze

856 4# \$3 provenience

\$u<http://www.provenio.net/PROVENIO/KNM4/16/KT50672+02.jpg>\$yHeraldické supralibros "DANIEL ADAM Z WELESŁAWINA".

856 \$3 majitel \$u <http://provenio.net/authorities/78416> \$y Budovec z Budova, Václav, 1551-1621 \$9 PROVENIO

856 \$3 majitel \$u

https://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000549010&local_base=AUT \$y Mac Neven O'Kelly ab Aghrim, Vilém, asi 1717-1787 \$9PROVENIO

998 Šifra zpracovatele (NO)

V tomto poli uvedeme svou zkratku, aby bylo zřejmé, kdo záznam vytvořil (\$a). V případě revize záznamu, se revidující napíše do podpole \$b.

Indikátory nedefinovány.

Podpole \$a šifra zpracovatele

\$b Šifra revidujícího – podpole je nutno vyvolat pravým tlačítkem

998 \$a Mašek\$b jaka

998 \$a Vondráček, NPÚ

PRÍKLAD – osoba

LAB -----nam-a22-----i-4500
001 nlk20010095828
003 CZ PrNK
005 20230412115248.2
008 011004|n|acnnaabn n a|a
040 ## \$aABA008\$bcze\$dAHB303\$erda
046 \$f1519\$g1585
100 1# \$aCrato von Crafftheim, Johannes,\$d1519-1585
370 \$fWrocław\$cpolsko\$s1550\$t1580\$9PROVENIO
370 \$fSzczytna\$cpolsko\$s1581\$t1583\$9PROVENIO
370 \$aWrocław\$bWrocław\$cpolsko\$s1519\$t1585
370 \$fWrocław\$cpolsko\$s1584\$t1585\$9PROVENIO
372 \$alékařství
374 \$alékaři
375 \$amuž
377 \$ager\$alat\$aita
386 \$ašlechtické knihovny\$7ph664181
386 \$alékařské knihovny\$7ph122510
400 1# \$a<<von >>Crafftheim, Johannes Crato,\$d1519-1585
400 1# \$aCrato von Krafftheim, Johannes,\$d1519-1585
400 1# \$aKrafft von Krafftheim, Johannes,\$d1519-1585\$2czeger
400 1# \$aKrafftheim, Crato von,\$d1519-1585
670 \$aNárodní autority
ČR\$uhttp://aleph.nkp.cz/F/?func=direct&doc_number=000092230&local_base=AUT
670 \$aADB 4 (1876), S. 567-569\$bbiografické informace
670 \$aGŁOMBIEWSKI, Karol. W kręgu czytelniczym humanistów wrocławskich. Odczyt
wygłoszony na akademii dla uczczenia dziesięciolecia Biblioteki uniwersyteckiej we
Wrocławiu dnia 18 czerwca 1955 r. Wrocław, 1955, S. 6-9.
670 \$aGILLET, Johann Friedrich. Crato von Crafftheim und seine Freunde. Ein Beitrag zur
Kirchengeschichte. Erster und Zweiter Theil. Frankfurt am Main, 1860-1861.
670 \$aKACZOROWSKI, Włodzimierz. Śląscy lekarze XV-XVII wieku. Źródła
biograficzne do dziejów medycyny na Śląsku. In: Kwartalnik Opolski 42 (1996), Nr. 2.
Opole, 1996, S. 53.
670 \$aSEKOWSKI, Roman. Herbarz szlachty śląskiej. Informator genealogiczno-
heraldyczny, tom I A-C. Chudów, 2003, S. 401.
670 \$aNML.
670 \$aPagel. Biogr. Lex. hervor. Ärzte.
670 \$aSchönbauer, L. Das medizinische Wien. Wien: Urban & Schwarzenberg, 1947.
678 0# \$aJohannes Crato von Crafftheim studoval nejprve teologii ve Wittenbergu a posléze
medicínu v Padově. Působil jako městský lékař ve slezské Vratislavi a jako osobní lékař tří
císařů: Ferdinanda I., Maxmiliána II. a Rudolfa II. Maxmilián II. mu udělil palatinát
(1568).\$bV roce 1581 se Crato odebral na odpočinek na své slezské panství Rückerts
(Szczytna), kde nechal vystavět evangelický kostel a kam rovněž přestěhoval svou knihovnu.
V roce 1583 se však opět stěhuje do Vratislavi a v závěru života pomáhal ošetřovat nemocné
při morové epidemii. Svou odbornou činnost zasvětil především studiu morové nákazy a
způsobu jejího šíření. Patřil k jedné z nejvýznamnějších osobností evropského humanismu.
Udržoval čilý korespondenční styk s ostatními evropskými humanisty a působil rovněž jako

zprostředkovatel kontaktů mezi učenici. <http://provenio.cz/media-viewer?rootDirectory=68473#!?file=186612>

680 \$aCharakteristika knižní sbírky: \$iO knihovně Johanna Cratona z Crafftheimu se dochovaly pouze kusé informace. Johann Friedrich Gillet ve své rozsáhlé dvoudílné monografii hovoří například o jejím stěhování z Prahy do Rückerts někdy v roce 1581 nebo krátce poté a o tom, že zde byla k dispozici protestantskému kazateli Christophu Prätoriu. Knihovnu, která byla bezesporu rozsáhlá a můžeme předpokládat, že měla více než jeden tisíc svazků, zdědil po Cratonově smrti jeho jediný syn Johannes Baptista Crato, který však sedm let nato zemřel. Část knihovny měla být podle Gilleta odkoupena braniborským kurfiřtem Georgem Wilhelmem. Podle současníka Otty ml. z Nostic Christopha Kölera (Colerus) byla knihovna v roce 1646 v držení císařského rady a vřatislavského kancléře Johanna von Pein und Wechmar (+1649), který získal Cratonovu knihovnu z pozůstalosti Anny, svobodné paní von Krauseneck (+1631). Buď bezprostředně po Peinově smrti v roce 1649 nebo později prostřednictvím jeho syna Heinricha Marca (1619-1668) s největší pravděpodobností rozprodána a během tohoto prodeje nebo později od některého z pozdějších vlastníků koupil velkou část Cratonovy knihovny Otto mladší z Nostic, jejímž prostřednictvím se dochovalo v Nostické knihovně celkem 127 svazků (153 titulů) převážně lékařské literatury vydané většinou italskými nakladateli. V rámci jeho knihovny se dochovala rovněž kompletní Biblia regia vydaná v Antverpách Christophem Plantinem v letech 1568-1572. \$5CZ-PrLNM\$9PROVENIO

680 \$aCharakteristika nejčastějších provenienčních záznamů: \$iJohannes Crato von Crafftheim užíval především tři typů supralibros vyražených jak na přední tak na zadní desku knihy. Na přední desce knihy byl zobrazen jeho erb se jménem a titulaturou a postavením vypsány po obvodě. Na zadní desce je vyobrazen Samson zabíjející lva s devízou: "IRAE MODERERIS ET ORI" A v některých případech rovněž s datací 1571. Na titulním listu se rovněž objevuje Cratonovo exlibris ve fomě podpisu, propletených iniciál "JC", popř. v podobě Cratonova jména v dativu: "Cratoni" Řadu knih identifikují rovněž dedikace adresované Cratonovi a vepsané většinou autory knih, současně Cratonovými kolegy v umění lékařském. Tak je tomu rovněž v případě pět knih dopisů Pierandrey Mattioliho, která nese nejen Mattioliho dedikaci Cratonovi na titulním listu, ale rovněž obsáhlý dopis, v němž Mattioli vypisuje Cratonovi všechny těžkosti a okolnosti, které provázely přípravu edice tohoto díla. Některé knihy lze rovněž identifikovat na základě specifické výzdoby vazby slepotiskovým krucifixem na přední desce. \$5CZ-PrLNM\$5ABA010\$9PROVENIO

680 \$aLokace knižní sbírky: \$iMajorátní knihovna hrabat z Nostic a Rienecka (Knihovna Národního muzea) \$5CZ-PrLNM\$5ABA010\$9PROVENIO

680 \$aCharakteristika odborného knižního fondu: \$iLékařská literatura všeobecného rázu a se zvláštním zřetelem k moru. \$5CZ-PrLNM\$9PROVENIO

856 4# \$3provenience \$u<https://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273947> \$ySupralibros A - přední deska.

856 4# \$3provenience \$u<https://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273948> \$ySupralibros A - zadní deska.

856 4# \$3provenience \$u<https://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273949> \$ySupralibros 1570 - přední deska.

856 4# \$3provenience \$u<https://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273950> \$ySupralibros 1570 - zadní deska.

856 4# \$3provenience\$uhttps://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273951\$ySupralibros 1571 - přední deska.

856 4# \$3provenience\$uhttps://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273952\$ySupralibros 1571 - zadní deska.

856 4# \$3provenience\$uhttps://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273953\$yCragonovo rukopisné exlibris: "Joh. Crato D."

856 4# \$3provenience\$uhttps://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273954\$yCragonovo rukopisné exlibris: "JCrato".

856 4# \$3provenience\$uhttps://provenio.cz/media-viewer?origin=https:%2F%2Fprovenio.cz%2Fauthorities%2F31111&rootDirectory=68473#!?file=273955\$yCragonovo rukopisné iníciaľové exlibris: "J".

856 4#
\$3zdroj\$uhttps://lhwai.gbv.de/DB=2/FKT=8518/FRM=crato/IMPLAND=Y/LNG=DU/SID=528e0745-0/SRT=YOP/CMD?ACT=SRCHA&IKT=3080&SRT=YOP&TRM=crato\$y1)
SOUVISEJÍCÍ BIBLIOGRAFICKÉ ZÁZNAMY KNIH Z KNIHOVNY JOHANNA CRATONA Z CRAFFTHEIMU V HERZOGIN ANNA AMALIA BIBLIOTHEK, WEIMAR\$9PROVENIO

856 4# \$3zdroj\$uhttps://newton.bu.uni.wroc.pl:8443/cgi-bin/gw_2013_2_3/chameleon?sessionid=&skin=default&lng=pl&inst=consortium&host=platon.bu.uni.wroc.pl%2b3333%2bDEFAULT&patronhost=platon.bu.uni.wroc.pl%203333%20DEFAULT&search=KEYWORD&function=INITREQ&sourcescreen=CARDSCR&pos=1&rotsearch=FREEFORM&elementcount=1&u1=6011&t1=Crato%20von%20Kraftheim,%20Johann&beginsrch=1\$y2) SOUVISEJÍCÍ BIBLIOGRAFICKÉ ZÁZNAMY KNIH Z KNIHOVNY JOHANNA CRATONA Z CRAFFTHEIMU VE VRATISLAVSKÉ UNIVERZITNÍ KNIHOVNĚ\$9PROVENIO

856 4# \$3majitel\$uhttps://provenio.cz/records/9d647f3d-a2f7-49ef-ae6-624b57db03c8\$yNostická majorátní knihovna (Praha)\$9PROVENIO

856 4# \$3majitel\$uhttps://provenio.cz/records/eaacd3b9-75d8-4c0c-a7e7-57aa127196e5\$yOtto mladší z Nostic (1608-1665)\$9PROVENIO

856 4# \$3majitel\$uhttps://provenio.cz/records/3d71fb11-37b4-4733-98e2-1c94f10d5a98\$yNosticové (rod)\$9PROVENIO

998 \$aSipek

PŘÍKLAD - rod

LAB -----nam-a22-----i-4500

001 pra3231075

003 CZ-PrLNM

005 20180426110720.7

008 060403|n|acnnaabn n a|a

014 \$akpw3231075

040 ## \$aABH303

100 3# \$aNosticové (rod)

368 \$ašlechtické knihovny

400 3# \$aNostitzové (rod)

400 3# \$aNostic-Rhieneck

400 3# \$aNostitz-Rhieneck

670 \$aHIRSCHING, Friedrich Karl Gottlob. Versuch einer Beschreibung sehenswürdiger Bibliotheken Teutschlands nach alphabetischer Ordnung der Oerter. Dritten Bandes Erste Abtheilung. Erlangen, 1788, s. 421-472. Tamtéž, Vierter Band, welcher die Supplemente zu den drey ersten Bänden und ein vollständiges Register enthält. Erlangen, 1791, s. 268-275. \$bbiografické údaje

670 \$aŠIMÁK, Josef Vítězslav. Rukopisy majorátní knihovny hrabat z Nostitz a Rhienecka v Praze. Praha, 1910, s. v-vi.

670 \$aVRCHOTKA, Jaroslav. Knihovna Národního muzea – Majorátní knihovna hrabat z Nostitz-Rienecku = Bibliothek des Nationalmuseums – Majoratsbibliothek der Grafen von Nostitz-Rieneck. In FALTYSOVÁ, Vlasta; POHLEI, Pavel (bearb.). Handbuch deutscher historischer Buchbestände in Europa, Band 1.2 Tschechische Republik, Prag Teil 2. Hildesheim, Zürich, New York, 2000, s. 37-39. \$bdata, biografické údaje

678 0# \$aŠlechtický rod z Horní Lužice, který se záhy rozšířil do Čech, Slezska a Polska. V Čechách získal rod z Nostic řadu držav především zásluhou Otty staršího z Nostic (1574-1631), který na císařské straně zastával po Bílé Hoře úřad německého vicekancléře v Českých zemích a zakoupil se na řadě panství. Zemřel bezdětný a jeho državy zdědil jeho synovec Jan Hartvík (1610-1683), zakladatel větve Nostic-Rieneck, který vystavěl rovněž palác na pražském malostranském Maltézském náměstí. Další významnou osobností v historii rodové linie Nostic-Rieneck byl hrabě František Antonín (1725-1794), významný osvícenec, mecenáš českých vzdělanců a vzdělanec.

\$u<http://www.provenio.net/PROVENIO/NOSTICKA/NOSTICOVE/knihovna.jpg>

680 \$aCharakteristika knižní sbírky: \$iNostickou majorátní knihovnu hrabat z Nostic a Rienecka založil Jan Hartvík z Nostic v roce 1670 nákupem knihovny čítající 4 651 svazků, numizmatické sbírky a kabinetu kuriozit svého zesnulého bratra Otty mladšího z Nostic a Rokytnice (1608-1665) za 15 791 zlatých. Knihovna byla převezena z Dolního Slezska do nově vystavěného malostranského paláce. Období rozkvětu znamenala pro knihovnu vláda Františka Antonína z Nostic, za jehož časů zde jako knihovník působil významný český vzdělanec a první profesor českého jazyka na pražské univerzitě František Martin Pelcl (1734-1801). S prací v knihovně mu pomáhal autor rozsáhlého vlastivědného díla "Topographie des Königreiches Böhmen" a vychovatel hraběcích dětí Jaroslav Schaller (1738-1809). V téže době využíval fond Nostické knihovny zakladatel slavistiky, významný vzdělanec a rovněž hraběcí preceptor Josef Dobrovský (1753-1829). Pelcl spolu se Schallerem jsou autory jednoho z katalogů knihovny. V 19. století byla knihovna uzavřena jako historický fond a nové knižní akvizice byly shromažďovány na nostickém zámku v Měšicích, severně od Prahy. Knihovna je typickým představitelem univerzálně pojaté šlechtické knižní sbírky. Za druhé světové války byly knihy Nostické knihovny evakuovány z obavy před bombardováním do nostického zámku v Jiřetíně v Západních Čechách (Heinrichsgrün) a po válce na základě Benešových dekretů byla knihovna spolu s dalším nostickým majetkem konfiskována. Od 50. let je knihovna ve správě oddělení rukopisů a starých tisků Knihovny Národního muzea a její knihy jsou badatelsky přístupné. Obsahuje 14 000 svazků vlastního fondu a 2000 svazků Měšické knihovny, která sem byla přivezena v

roce 1956. Díky významnému podílu knih z původní knihovny Otty mladšího z Nostic se jedná o významný pramen silesiacká literatura. \$5Cz-PrLNM\$5ABA010

680 \$aCharakteristika nejčastějších provenienčních záznamů: \$iKnihy zařazené do Majorátní knihovny do roku 1774 byly Pelclem a Schallerem oznaženy grafickým exlibris na štítku vlepeném na přední příděšti knih s textem: "Ex Bibliotheca Maioratus Familiae Nostitzianae. 1774." Některé knihy nesou podpisy členů rodu z Nostic a Rieňecka. Jedná se především o knihy z 19. století. \$5Cz-PrLNM\$5ABA010

680 \$aLokace knižní sbírky: \$iKnihovna Národního muzea \$5Cz-PrLNM\$5ABH303
856 4#

\$uhttp://www.provenio.net/PROVENIO/NOSTICKA/NOSTICOVE/knihovna.jpg \$ySoučasná podoba Majorátní knihovny hrabat z Nostic v malostranském Nostickém paláci.

856 4#

\$uhttp://www.provenio.net/PROVENIO/NOSTICKA/NOSTICOVE/erb.jpg \$yGrafické heraldické exlibris Majorátní knihovny hrabat z Nostic a Rieňecka s textem: "Ex Bibliotheca Maioratus Familiae Nostitzianae. 1774".

\$uhttp://www.provenio.net/PROVENIO/NOSTICKA/NOSTICOVE/exlibris.jpg \$yRukopisné exlibris Majorátní knihovny z roku 1740.

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/30443 \$y z Nostic, Otto mladší, svobodný pán, 1608-1665 \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/34395 \$y z Nostic, Kryštof Václav, 1648-1712 \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/53477 \$y Fechter, Johann Christoph, 16---1700 \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/56349 \$y Zámecká knihovna Sokolov \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/55269 \$y Zámecká knihovna Jindřichovice \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/58055 \$y Nostická knihovna (Praha, Česko) \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/49424 \$y Zámecká knihovna Měšice \$9PROVENIO

856 4# \$3fmo \$uhttp://provenio.net/authorities/56284 \$y Zámecká knihovna Planá u Mariánských Lázní \$9PROVENIO

998 \$aŠípek